

Een uitgesproken boek over het huwelijk

Geopende ogen. 'Dit geheimenis is groot'.

Drs. J.G. Hoekstra. Uitg. Teologia, Dordrecht 2008. 246 blz. € 17,25

DOOR HENK MESSELINK

'Dit alles in overweging nemend moet geconcludeerd worden dat het huwelijk – omdat het aanwijsbaar door God is ingesteld, een aards zichtbaar teken (van heil) is van wat in de hemel tot stand komt, en een belofte kent..... – volledig in lijn met de vroegchristelijke traditie en volgens de criteria van de Reformatie, met overtuiging sacrament mag heten.' 'Het voorafgaande leidt tot de conclusie dat enkel het huwelijk tussen christenen de relatie tussen Christus en de gemeente als het grote geheimenis weergeeft en een dergelijk huwelijk eerst huwelijk in feitelijk bedoelde zin mag heten.'

'De tijd dat onder christenen de huwelijksband als onverbreekelijk werd beschouwd en echtscheiding daarom nauwelijks voorkwam, is voorbij. Ook veel christenen beschouwen tegenwoordig het huwelijk steeds meer als voorwaardelijk. Daarbij komt dat hoe

meer iets voorkomt, hoe gewoner het lijkt.'

Drie sprekende aanhalingen uit het boek *Geopende ogen*. 'Dit geheimenis is groot', dat de theoloog J.G. Hoekstra onlangs het licht deed zien. Ze tekenen de inzet en de passie waarmee hij het opneemt voor de waarde van het huwelijk, als door God ingesteld. De titel verwijst naar Efeziërs 5: 32 dat in de vertaling van het NBG luidt: 'Dit geheimenis is groot, doch ik spreek met het oog op Christus en de gemeente'. Het zijn woorden van de apostel Paulus die daarvoor geopende ogen heeft gekregen: dit geheimenis of mysterie is hem geopenbaard. Hoekstra schrijft daarom uitvoerig over de levensgeschiedenis van de apostel, over het begrip geheimenis en over de geopende ogen. Hij gaat vervolgens terug naar het begin van de Bijbel, de instelling van het huwelijk.

Het eerste mensenpaar fungeert als beeld voor de relatie tussen Christus en de gemeente. De schrijver weet daarover mooie dingen te zeggen, maar soms zijn er ook tamelijk merkwaardige beweringen op te merken. Hij trekt de verhouding tussen Man

en Mannin helemaal door op die tussen Christus en de gemeente. Zo schrijft hij: 'De schepping van Eva is bijzonder. Ze wordt uit Adam genomen terwijl deze namelijk in *diepe slaap* was. Christus is door God, en de gemeente is uit Christus voortgekomen op grond van zijn *Kruisoffer*. Er valt een vergelijking te trekken tussen de diepe slaap van Adam en de dood van Christus. De vrouw is uit de zij van de man genomen, de gemeente uit de zij van Christus.'

Zulke speculatieve uitweidingen maken zijn betoog er niet sterker op. Hoekstra komt op voor de onverbreekelijkheid van het huwelijk en daarin is hij te waarden. Maar hij komt daarbij tot uitspraken die wat mij betreft vaak te sterk en te absoluut zijn. De eerste twee aanhalingen die aan het begin van deze recensie staan, geven dat al aan.

Gelijkslachtig

Dit klemmt temeer omdat Hoekstra niet alleen opkomt voor de waarde en betekenis van het huwelijk, maar zich daarbij ook heel sterk keert tegen het ongehuwd samenwonen en homoseksualiteit en homofilie. Ik noem de laatste twee woorden in één adem,

omdat Hoekstra in feite geen onderscheid tussen beide wil maken: zoals de zondaar neigt tot zonde, haakt de homofilie naar de homoseksuele praktijk, schrijft hij op p. 149. In dit boek over het geheimenis van het huwelijk gaat hij merkwaardig uitgebreid in op het onderwerp homoseksualiteit en doet daar vergaande uitspraken over, waar ik in deze bespreking graag wat afstand van neem. Zo schrijft hij: 'In het zich gelijkslachtig richten en uiten schuilt ten diepste een verwrongen zelfbeeld. Iemand heeft wel degelijk een andere keuze dan alleen maar te kiezen voor gelijkslachtig zich richten en uiten. Hij citeert Neil T. Anderson, die zegt: In Gods ogen kan iemand niet homoseksueel zijn. Nog een citaat: '„Ik ben nu eenmaal zo" kan in het licht van het kruis nooit als argument worden geaccepteerd'. Het gaat volgens de auteur niet om een aangeboren gegeven, maar om een toegeven aan en kiezen voor een gedrag dat voortkomt vanuit het denken.

Nu zal ik niet beweren dat er nooit veranderingen kunnen optreden. Maar dit is op de keper een keiharde boodschap. Stel je een jongen voor

van een jaar of 18, die tot zijn schrik ontdekt dat hij niet op meisjes maar op jongens valt. Hij wil dat helemaal niet, maar kan er op den duur niet onderuit: dit is mijn gaardheid, hier moet ik het in mijn leven mee doen. Volgens Hoekstra moet ik dan zo'n jongen bijbrengen dat hij kan veranderen en dat hij anders in de zonde blijft liggen, ook als hij niet tot een homoseksuele relatie komt. Ik zou met zo'n boodschap niet naar de homofiele mensen in mijn gemeente toe durven, ook niet met de Bijbel in mijn hand. Ik vind het een heel pijnlijke stigmatisering van medegelovigen.

Ik houd een wat ambivalent gevoel over na het lezen van dit boek. Enerzijds een krachtig en vurig pleidooi voor het christelijk huwelijk, dat ik alleen maar kan onderstrepen. Al zou ik het huwelijk geen sacrament noemen, omdat dit niet past binnen het confessioneel-Bijbelse spreken over de sacramenten. Anderzijds staan er veel uitspraken in het boek, die of heel merkwaardig aandoen of in het oordeel over medegelovigen te ver gaan. Daarom kan ik het alleen ter kritische lezing aanbevelen.